

Somišljeniki! Somišljenice!

Zahtevajte v vseh prodajalnah in tobakarnah vžigalce „Slovenske krščanske socialne zveze“: V korist obmejnim Slovincem!

Politični ogled.

— V državnem zboru se nadaljuje razprava o proračunu. Drugo branje proračuna bo najbrž ta teden končano in se bo takoj predložilo gosposki zbornici. Dne 19. t. m. je govoril poslanec Pišek, ki je pozival vlado, naj bolj skrbi za kmetovalca, da ne bo popolnoma obubožal. Svetuje vladi, naj ustanovi agrarno banko. Uvede naj preosnovno zemljiškega davka. Opozarja vlado, naj podpira ljudsko šolstvo, da ne bodo revne občine preveč z raznimi davki preobložene. Dolžnost vlade je tudi, da kmetijstvo najmanj ravno tako podpira ko industrijo. Žalosten dokaz za to, da se godi ravno nasprotno, je trgovinska pogodba s Srbijo. Odločno graja zapostavljenje Slovincem na Spodnjem Stajerskem in Koroškem. Kar se tiče predloge radi povišanje davka na žganje, pravi, da to povišanje kmetovalcem nasproti nikakor ni pravično, ker mora kmet svojim delavcem pogosto precej velike množine žganja zastoj dati. Davka prosto žganje pa ne zahtevajo za splošno potrebo. Piškov govor bo prinesli v prihodnji številki dobesedno. — Dne 22. t. m. je govoril ud Slovenskega kluba koroški poslanec Grafenauer, ki se je istotako pritoževal radi zapostavljanja Slovincem. Slovinci so dosežaj vsako zapostavljanje mirno prenašali, odločno se pa bodo borili zoper, vsak poskus, uničiti slovenski narod na Koroškem.

— **Rudarski pazniki.** Poslanec dr. Benkovič je stavil samostojni predlog, da se paznike tudi uvrsti v zakon za trgovske uslužbence, ki se ravno kar razpravlja v odseku.

— **Volilna preosnova** za deželni zbor kranjski. Ustavni odsek za volilno preosnovo je dokončal svoje delo in je izdal svoje končno poročilo, glavnim katerega se je v odseku sprejel načrt volilne preosnove. S tem se je napravil konec vednim neredom, ki so ovirali resno delovanje v deželnem zboru. Liberalna stranka bo predstavljala v bodočem deželnem zboru le slabotno manjšino. Glavne točke volilne preosnove v razmerju proti sedaj veljavni zakonem so: 1. Ustanovitev splošnega volilnega razreda z 11 mandati. 2. Pomnožitev deželnega odbora z enim prislednikom, ki ga volijo poslanci splošnega volilnega razreda. 3. Pomnožitev ljubljanskih mandatov v volilnem razredu mest in trgov od 2 na 4. 4. Ločitev Ribnice od volilnega okraja Kočevje-Ribnica in priklonitev k volilnemu okraju slovenskih dolenskih mest in trgov.

— **Sole na kmetih.** Uradni List v Rumuniji naznanja postavo, da se na kmetih preosnujejo sole tako, da se bodo učenci in učenke v višjih razredih učili praktičnega kmetijstva. Pri vsaki šoli bo 3% ha zemlje, ki jo bodo obdelovali šolarji po navodilih učiteljevih.

Mala politična naznanila.

Dne 17. junija: Danes so se zbrali na Dunaju vsi poslanci, ki so profesorji, da vse potrebne ukrepe, da bo Sternberg pozvan k redu, ker je imenoval svobodomiselnih dijakov učence. — Brambeni odsek je sprejel postavo o zvišanju novincev. — Češki svobodomiselnih dijaki nameravajo pričeti akcijo za ločitev bogoslovske fakultete od vseučilišča. — Ruska duma je sprejela predlog, da se zgradi druga proga na sibirski železnici. Stroški so proračunani na 100 milijonov kron.

Dne 18. junija: Srbsko ministrstvo je sklenilo soglasno, da poda ostavko. Kralj namerava poklicati srbskega poslanika Milanovića iz Rima, da sestavi novo ministrstvo. — Štiri sto Peršijev je sklenilo šaha odstavit in vredi iz prestola. — Mulej Hafid je bil včeraj na zborovanju mešanov v Tetuanu proglašen kot edini upravičeni sultan Maroka.

Dne 19. junija: Profesor Währmund je imenovan za profesorja cerkvenega prava na nemškem vseučilišču v Pragi in bo nastopil svoje mesto 1. oktobra. — Rektorji dunajskih vseučilišč naznanjajo, da se predavanja zopet začnejo v ponedeljek dne 23. t. m. — Republikanski zbor je sklenil pro-

obljubila, vsako leto na binkoštni ponedeljek iti v procesiji k Sv. Trojici v Slov. gor., in je to držala do današnjega dne.

Okoli 1665 se je postavilo novo župnišče, ki pa je bilo zgled iz lesa. To župnišče je 1686 pogorelo, za uradno knjigo, v vsaj zbirke, so se resila. Zelo sega poročna knjiga v leto 1643, krstna in matična pa v leto 1654. 1672 je jarenska župnišča štela 5092 duš, 1712 je jarensko šlo okraj in sicer za inojkrat obiskala kmeta, vendar ni bila duševno zadržana. Omeniti, da smo se v tej dobi seznanili s koruzo, krompirjema tobakom in kavo. In — — — — —

glasiti za predsedniškega kandidata Združenih držav dosedanega državnega tajnika Tafta.

Dne 20. junija: Prizadevanju rektorjev se je posrečilo doseči, da bo vseučiliški štrajk mirno poravnani. — Včeraj zvečer je sprejel tržaški deželni zbor volilno reformo. — Na cesarjevo željo se bo vršilo koncem t. m. posvetovanje skupno z avstrijsko in ogrsko vlado o izpremembi brambene postave. — Lizbonska policija je zaprla mnogo nizozemskih anarhistov, ki so došli v Lizbono, da pripravijo vse za napade na vse evropske vladarje razven angleškega kralja.

Dne 21. junija: Češki listi poročajo, da ustanove pri okrožnih sodiščih na Češkem predsedstvene postaje, ki bodo morale prestaviti v nemščino češke vloge, če se kako sodišče brani, sprejemati češke vloge. — Shod slovenskega dijaštva so bo vršil od 24. do 30. t. m. v Pragi. Razpravljalo se bo o kulturnih, šolskih in organizatoričnih vprašanjih. — Razpisane so deželnozbornske volitve za Istro.

Dne 22. junija: Ministrski svet se je pečal danes s starostnim in invaliditnim zavarovanjem. Ni izključeno, da predloži vlada predlogo zbornici še pred poletnimi počitnicami. — Z današnjim dnem je vseučiliški štrajk končan. Na treh avstrijskih vseučiliščih so se predavanja v popolnem redu pričela. — Rumunska vlada je izdala odlok, ki prepoveduje izvoz krme iz Rumunije. — Trgovinski minister dr. Fiedler je poročal v zbornici, da se je mobilizira Bolgarija proti Srbiji.

Razne novice.

* **Promocija g. cand. phil. Ed. Dolinška** doktorjem modroslovja se je vršila v soboto dne 20. t. m. v rektoratu graške univerze.

* **Odborova seja S. K. S. Z.** se vrši v četrtek dne 2. julija ob 5. uri popoldne v uradništvu „Slovenskega Gospodarja.“

* **Za S. K. S. Z.** za Stajersko so darovali gg. duhovniki videmske dekanije zbrani na dekanijki vizitaciji v Dobovi 16 K; Mihael Kristovič, kaplan, Velika Nedelja, 1 K; na dekanijki konferenci zbrani duhovniki slovenjebistriške dekanije 15 kron. Ziveli posnemovali!

* **Možje, mladeniči!** Dne 26. in 27. julija ima Slovenska krščansko-socialna zveza v Skofjiloki na Kranjskem svoje letno zborovanje, kjer se bo poročalo o letnem delovanju Zveze na Kranjskem, Stajerskem, Koroškem, Vipavi, Gorici itd. Zborovanje bo zvezano obenem s poučnim tečajem, ki bo udeležence poučil o raznih stvareh, ki so potrebne za boljše vodstvo društva. Zato naj vsako društvo pošlje vsaj enega ali več zastopnikov na to skupščino. Vožnja iz Maribora do Skofjeloške zveze blizu 12 K. Udeleženci se peljejo lahko po južni železnici Maribor—Zidani most—Ljubljana, in iz Ljubljane v Skofjeloško, ali pa po koroški železnici Maribor—Dravograd—Celovec, in iz Celovca po drž. železnici v Skofjeloško. Po zadnji proggi pride mnogo ceneje. Možje, mladeniči, društva! Pohitite v obilnem številu v Skofjeloško.

* **Jubilejne znamke Slov. kršč. soc. zveze** S. K. S. Z. je sklenila nabirati obrabljene poštne znamke, ter jih razpečevati v korist obmejnim knjižnicam. Rodoljubi, nabirajte pridno poštne znamke, ter jih pošljite S. K. S. Z. v Maribor. S. K. S. Z. sprejema hvaležno tudi jubilejne krone.

* **Lepi znak!** ki jih je založila S. K. S. Z. so se že zelo razširili po Spodnjem Stajerskem. So pa tudi lepi, da so vredni postati ne le vsemladeniči, ampak vseslovenski znaki sploh. Tudi mladeniči iz Kranjske in drugih dežel si jih naročajo. Mladeniči, posežite po znakih! Po tem znaku se bomo spoznali, vojskaški krščansko-narodna armada. Znak se naročajo pri S. K. S. Z. v Mariboru po 80 v. komad. Znesek se lahko vpošlje tudi v znakih.

* **Poslanec dr. Benkovič** je interpeliral finančnega ministra radi slabega uradovanja in zapostavljanja slovenskega od c. kr. nadgeometra v Brezicah, dalje radi Slovincem krivično sestavo komisij za direktne davke na Sp. Stajerskem.

Na čast sv. Cirila in Metoda bodo zazigali Slovinci ob njih godu kresove in s tem pokazali, da odobravajo njihovo delo za naš rod. Se lepšo pa bomo praznovali s slovenskih blagovestnikov, ako darujemo v praznovalo tega dne Slovenski krščansko-socialni zvezi za Stajersko, da krepko nadaljuje započeto neopartično organizacijo ob nemško-slovenski meji. Darovi, ki bodo prihajali za god slovenskih bratov, se bodo uporabili le za obrambno delo ob meji. Posamezniki, društva, denarni zavodi, darujte v ta vzvišeni namen, kolikor je v vaši moči.

Slovinci na Dunaju. Jubilejni spravedni Dunajski ogled tudi naš rojak in znameniti slovenski pisatelj Fr. Ks. Meško. Svoje utise poiskuje v knjigi „Mir“ iz katerega povzamemo sledeča mesta: „Sto so mimo različne skupine posameznih narodnosti. Med temi so ugajale gledalcem posebno poliste in Dalmatinci, ki so bili res krasni v svoji resnosti in v bogatih pestrih svojih nošah. Kmalu za njimi zagledam vihrati visoko v zraku mogočno slovensko trobojnico. Malo se in že koraka pred menoj postaveja trobojnica, za njimi banderija, vsi v bogatih krasnih nošah. Potem „Zeleni Juri“,

okoli njega polno otrok. „Sind die Kinder alter diebst!“ (Otroci so izredno ljubki!), so govorile ob meni dame. Čudovito nežno so učinkovale te bele obleke, preproste, a vendar stokrat krasnejše nego ves sedanji „flitter“, ki si ga naveša marsikatero dekletko tako rada nase. Ni pametno! Večno je bila in večno bo najlepša naravna preprostost ali preprostost narava! Za njimi je šla v snežnobelih oblekah belokranjska svatba, potem krasna skupina z ljubljanskega polja in za njo naravnost divna gorenjska podskupina. Res, videlo se je, da so naši ljudje že utrujeni; saj nekatere deklice niso spale najbrž vso preteklo noč, prejšnje menda tudi ne, ker so se vozili, nekateri bili so se na teš, za kar ne zadene krivda ljubljanskega odbora, ampak dunajskega; in hoditi po dunajskem tlaku čez šest ur, to pač ni malenkost! A navzlic utrujenosti so bili ti lepi obrazi res naravnost očarajoči. „Sind das schöne Gesicht!“ (Lapi obrazi so to!), so govorile dame okoli mene. In ko sem klical našim ljudem res iz srca: Zivio!, je vpilo vse okoli mene in za menoj. Kakor se veselim vsega, kar je v čast in v korist našemu narodu, se veselim, da je doseglo slovensko odposlanstvo na Dunaju tako krasne uspehe, nad naše pričakovanje velike!

* **Glasovi o mladeniškem shodu v Ljutomeru.** Skoraj vsi slovenski listi so pisali o mladeniškem shodu v Ljutomeru. Seveda liberalni listi s shodom niso nič prav zadovoljni, toda njegov pomen dobro čutijo, in za to ne morejo molče mimo njega. Najprvo je prinesel poročilo o shodu ljubljanski „Slovenec“, ki piše med drugim: „Poleg mladeničev se je zbralo tudi mnogo mož-očetov, ki so z zadovoljstvom zrl, kako se združujejo v pošteno zvezo njihovi sinovi. Na prsih so imeli pripete lične znake slovenske mladine... krščansko-socialna organizacija se razvija, mladi grejo naprej!“ — „Domoljub“ prijazno opiše ljutomerski shod ter napoveduje, da se bodo tudi kranjski mladeniči organizirali in sicer na vseslovenskem mladeniškem shodu, ki se bo vršil zadnje nedeljo julija v Skofji Loki na Gorenjskem. — „Primorski list“ sklepa poročilo o shodu z vsklikom: „Goriški mladeniči, posnemajte vzgled vrlih stajerskih tovarišev in se organizirajte na tej podlagi!“ — „Gorica“ prinaša govor dr. Kreka in izraža željo, da bi se vsi zaničevani Slovinci ravnali po Krekovih naukih.

Zdaj pa še nekaj liberalnih glasov o shodu! V „Slov. Narodu“ porabi nek liberalec priitko, da denuncira dva slovenska uradnika, ki sta brzojavno pozdravila nepolitični shod v Ljutomeru in jima, ako mogoče, nekoliko škoduje. Res, plemenito liberalno sree! Največ brige med vsemimi liberalnimi listi je kazal za ljutomerski shod ljubljanski „Naš List“, katerega se radi poslužujejo tudi celjski advokatski voditelji, da v njem povedo, česar si doma še ljudstvu ne upajo. „Naš List“ smatra našo mladino za tako brezznačajno, da jo upa kmalu videti v svojem taboru. No, dajte slovo temu upanju! Poročilo o shodu samem pa je v tem listu v primeri z drugimi liberalnimi listi še najbolj nepristransko in dostojno. Najbolj surovo in neotesano je seveda poročilo celjskih liberalnih listov in pljuskega motovila. „Narodni List“ je kar začel s plemenitim delom, da osebno napada odbornike Z. S. M. in jih po starem načinu blati in grdi. Mladeniči mu bodo dali za take nestvarne, zgolj osebne napade gotovo primeren odgovor. Zatirajmo ta list, kjer ga najdemo! „Stajere“ dela v isti ovaduški stroki nasproti javnosti in ji ovaja dva ljutomerska tržana, ki sta okrasila svoje hiše s trobojnicami. Brezčoda „Domovina“ je o shodu v Ljutomeru vsaj modro molčala.

* **Prepoved računanja v goldinarski veljavi.** Kakor znano, je ministrstvo za notranje zadeve pred kratkim odredilo, da se s 1. julijem t. l. vpelje splošna kronska veljava. V sled tega je prepovedano in torej kaznjivo vsako nadaljnje računanje v zastareli goldinarski veljavi. Obistva imajo strognalog, da skrbno nadzorujejo obrtne in druge zadržke, v kateri veljavi da poslujejo s strankami. Isto velja za gostilničarje, kavarnarje in sploh obrtnike v prometu s strankami. Vsi ceniki in vse tarife imajo biti poslej v kronski veljavi; to velja zlasti v kopalskih in zdraviliških, na mitnicah in brodovih itd. Občinstvo se opozarja na te pogoje s pristavkom, da se bo vsak prestopel kaznovati!

* **Za vojake.** Vojaki pritožbe so bile doslej skoraj bolj kot nemogoče. Veljalo je, da se sme vojak pritožiti le ob omladinski paradni inspekciji naravnost pri brigadirju. Bili so pa le redki, ki so se upali pritožiti. Sedaj pa se bo to izboljšalo. Zdaj ima vsak vojak pravico, da se pritoži, ali pa prosti vsak čas brez podpisane službene poti, ustmeno in neposredno pri pododdelkovem načelniku. Vojakova pritožba, da se pošlje prošnja brigadirju, poveljstvu, se mora vsak čas in takoj ustili. Pritožbi se mora vojak takom trih dni. Pritožbe mora vsak sam utemeljiti in samostojno zastopati.

* **Nepošteno bojevanje.** Tudi v političnem boju je treba poštenosti, to zahtevamo od svojih prišlasev, zahtevamo pa tudi od naših političnih nasprotnikov. Vedoma mi v boju nismo nikdar rabili nepoštenega orožja. In če se je kaj zgodilo v naših vrstah, kar ni bilo prav, nismo nikdar tega zagovarjali, ampak smo ali vsaj zasebno gotovo odločno grajali. To vedo dobro naši nasprotniki, za to ni bilo pričakovati od njih, da tudi nasproti nam vsaj vedoma nepošteno ne nastopajo. A kar dela

zadnji „Narodni List“, presega vse meje časnikarske dostojnosti. Podtika nam, da učimo kmete, da je liberalci hujši nego stekel pes! Kdaj se je to zgodilo! Zahtevamo točnega odgovora, pa brez izgovorov in zavijanj. Navedite doslovno naše besede in svet bo videl, da brezvestno zavijate! Nadalje pravi „Narodni List“, da slovenskim duhovnikom in drugim katoliško-narodnim možem ni več Nemeec nasprotnik, ampak slovenska inteligenca je oni sovražnik, kateremu velja propast. Taka huda očitanja prinaša list brez vseh dokazov. Gospodje, se zavedate hudodelstva, ki ga s takim pisanjem izvršujete? To ne pomeni nič drugega, kakor da se mirno inteligenco nahujskate do brezobzirnega boja proti kmečki stranki in sicer z nepoštenim orožjem, z zavijanjem in lažjo! Slovensko liberalno inteligenco pozivamo, da sama zabrani tako nepošteno bojevanje časopisja, ki se tudi prišteva liberalnim.

* **Koroški Slovenci** imajo 21 posojilnic, ki so priključene liberalni Zadrugi zvezi v Celju. Te posojilnice plačujejo na leto nad 2000 K za vzdrževanje liberalne Zveze, imajo okrog 50.000 K. deležev pri liberalni Zvezi in vzdržujejo na ta način gospodarski odsek Narodne stranke. — liberalno Zadrugo zvezo v Celju. In zahvala za to? Zaničevanje in zasramovanje, o čemur pravi „števila 25 „Narodnega Lista“ z dne 17. t. m. in v kateri piše Jošt med drugim sledeče: „Pri mnogih koroških posojilnicah imajo pač prvo in glavno besedo duhovniki, ki se morajo uklanjati Korošec-Brejščevi komandi. Zato bo terorizem uklonil marsikaterega. — Gg. Ražun, Dobrovc, Pelnar itd., pomislite, kako se iz vas radi tega, da ste ostali pri celjski liberalni Zvezi v času, ko so skoraj vse primorske in kranjske posojilnice zapustile celjske liberalce radi predragega aparata in nedelavnosti, Jošt norca dela. Odraka vam vsako samostojnost v mišljenju, ker se do sedaj niste spredvideli pogubonosnega delovanja celjskih liberalcev, ki so dokaj hujši kakor dr. Müllerjevi liberalci. Ali ni mogoče prirediti sestanka večine koroških slovenskih posojilnic in dati primeren odgovor celjskim liberalcem?“

* **Napredek slovenstva** je baje odvisen od slovenskega „naprednega“ življa, to se pravi od liberalnih odvetnikov, učiteljev in drugih liberalcev. Tako piše „Narodni List“. Hvaležni smo za ta pouki! Samo da vse ne štima. Zakaj pa predsednik shodov, na katerem se zbira napredni živeli, g. Babosek, v ptujski okolici dela za nemško šolo? Zakaj je pomagal nemčurski stranki v Sv. Trojici do krmila? Zakaj napredni živeli v slovenjgraškem okraju pri občinskih volitvah sklepa kompromise z Nemci in nemčurji? N. pr. v Pamečah, v Smartnu itd. Zakaj napredni dr. Kukovec govori na celjski pošti nemški, čeprav zna uradna oseba slovenski? Zakaj napoved napredna stranka, da bo v St. Petru pod Sv. Gorami govorila tudi o slovenščini v šoli, a ko vidi nemškutarje na shodu, ne zine besede, da njih ne razžali? Zakaj napredni dr. Kukovec govori celo v mariborski okolici za nemščino v šoli, čeprav je takih nauk ravno v tej okolici najmanj treba. Zakaj napredni učitelj Lukežič v Cirkovcah poje s ptujskimi hajlovci „Wacht am Rhein“? Zakaj napredni učitelji z uradi dopisujejo z malimi izjemkami le nemški? Zakaj govorijo zastopniki naprednih učiteljev v okrajnih šolskih svetih le nemški? Zakaj zleze toliko naprednih učiteljev v nemškutarski tabbor? Zakaj toliko naprednih uradnikov? — Če si na to vse odgovorimo, potem pač opravičeno dvomimo, da je napredek slovenstva odvisen od slovenskega „naprednega“ življa! Nasprotno, v „naprednem“ življu leži kal za nemčurstvo.

* **„Domovina“** bi rada veljala sedaj krepostna starka in kliče na pomoč našega odgovornega, moralno odgovornega in bogzna še kakega uradnika za pričo, da ni vlačila rodbinskih razmer Plojevih v javnost. Cesar ni storila ona, pa je storil „Nar. List“, in vse je iz iste kuhinje, iz kuhinje Narodne stranke, koji služi „Domovina“ ravno tako zvesto kakor „Narodni List“. Obsodbe vredno je in ostane, da se poslužuje sedaj Ploj listov one stranke, ki ga je pred letom še tako nezaslišano napadala. V tej sodbi je cela poštena javnost edina!

* **Spindler — Trubar.** Celjski g. Spindler, ki hoče postaviti Slovincem osmi zakrament, se v 25. štev. svojega „Norimberškega triheterja“, po domače „Nar. Lista“, trudi s prepisovanjem iz „Zora“ dokazati, da slovenski katoliški akademiki kar gore za protestanta Trubarja, kakor Spindler sam, ravno zato, ker je bil Trubar protestant. Naj si le zapomni g. Spindler, da slovenski katoliški akademiki znajo ceniti človeka po tem, kar je vreden. Tudi Trubar je imel svojo dobro stran, za kar ga znamo ceniti, a v veri je zašel na kriva pota in tu ga ne moremo zagovarjati, kakor to store sedaj mnogi liberalci, ki so še desetkrat manj verni, kakor je bil Trubar, ki je vsaj veroval v Boga. G. Spindlerju pa svetujemo, naj še enkrat vzame „Zora“ v roke in naj preštudira in pripravira odstavek o Trubarju od konca do kraja, ter naj poroča o možu, ki ga tako ljubi, to, kar je v resnici bra!, a ne tega, kar si je sam želel, da bi bral.

* **Občni zbor liberalne Zadrugne zveze** v Mariboru je pokazal, da gre Zadruga zveza v Celju raskovo pot. „Domovina“ se krega, da so izostali zastopniki zadrug iz Kranjskega in Primorskega, iz Koroškega je bilo zastopano samo 6 zadrug, akoravno se je občni zbor vršil radi Korošcev v Ma-

riboru. Ta dejstva potrjujejo naša neštevilna izvajanja, da plava smrtni angelj nad Z. Z. v Celju, ker je izgrešila svoj cilj in se popolnoma udinjala liberalni stranki v Celju. Propad Z. Z. v Celju je pač jedina zasluga — požrtvovalnega ravnatelja g. Jošta; smilijo se nam le one zadruge, katere so še pri celjski Zvezi; škoda je za ogromne tisočake, katere so plačale posojilnice za to zvezo, ne da bi imele kak hasek, izvzemši ji kratko in hitro revizijo. Občni zbor je bil značilen radi tega, ker se je nad „Slovenskim Gospodarjem“ radi članka o g. Joštu in njegovem postopanju na Koroškem kregal jeden general Müllerjeve liberalne stranke, tajnik konkurenčne liberalne posojilnice v Borovljah Turk, kateri pa ni naznanil vzroka, zakaj se je v Borovljah ustanovila posojilnica in kako se je delalo proti slovenski posojilnici v Podljubelju, katera ni pod Joštovo komando. Ves občni zbor je bil ginjen, ko je general koroških liberalcev zagovarjal generala Narodne stranke Jošta.

Da so že v Zadrugi zvezi sami sili Joštovega komandiranja in da so članice nezadovoljne, pričajo besede, katere je govoril Jošt na občnem zboru („Nar. List“ štev. 25 z dne 17. junija 1908). Občni zbor sam je pa tudi pokazal, da mota v vodstva posameznih članic priti še več duha skupnosti, več zadrugne duha; s tekom časa se mora streti v posameznikih ona samoljubna kljubovalnost, češ, mi smo ustvarili to in to, kaj bote vi z nami komandirali. To ni duh skupnosti, to ni sredotočno, ampak sredobežno delovanje. — Dovolj tega! Opozarjamo resno gotove kroge, da se vživijo v duh in tok časa, naj ne zastavljajo zadrugne voza namesto da ga pomagajo voziti naprej. Neobhodno potrebno je bilo, da je Jošt zabavljajl čez „klerikalno“ časopisje, kar seveda spada na občni zbor in sta se volila poslanec Roblek in dr. Božič v načelstvo in nadzorstvo; prvi radi tega, ker je namen zadrugništva izključiti prekupece, drugi, ker nima Zadruga zveza v Celju z liberalno stranko nobene zveze. Druge nesreče ni bilo kakor ta, da so vsi zborovalci na potu domu premišljevali, ali bo liberalna Zadruga zveza v Celju drugo leto še imela toliko članic, da bo imela pravico revizije.

* **Liberalna Zadruga zveza** v Celju, oziroma Jošt, govori o umirajočih posojilnicah. Ali vam je že izginil iz spomina slučaj Sv. Urban? Kaj pa delajo posojilnice v Smartnem pri Vurbergu, Poljčanah, Smarjeti pri Rimskih Toplicah, Soštanju (dve posojilnici) itd? Ali želite, da govorimo jasneje? Ali so posojilnice v Poljčanah in Smartnem pri Vurbergu slovenske posojilnice? V njih je večina odbornikov posilnemcev, z njimi se okreplja nemčurski živeli. Naši zavodi so trdni, le posojilnica v Smartnem pri Celju ni začela vsled nečednega uplivanja tamošnjega voditelja Narodne stranke na ondotnega župnika delovati. Jošt naj tudi v „Narodnem Listu“ naznani, kedo je začel z ustanovitvijo posojilnic v St. Juriju ob Taboru, „Loki pri Zidanem mostu, Sv. Petru v Sav. dolini“, v Petrovčah in na Ptujski gori! Da je on, ko je izvedel, da se v katerem kraju naši možje posvetujejo o ustanovitvi rajfajznovke, takoj mobiliziral Narodne stranke stebre v posameznih krajih in prehitel n. pr. v St. Juriju ob Taboru naše može, je znano! Sprožili pa so misel, ustanoviti posojilnice, naši možje in je Jošt, ker je delal z mrzlično naglostjo, v nekaterih slučajih, nikakor pa ne v vseh v „Narodnem Listu“ navedenih slučajih dosegel prejšnji vpis v zadrugni register. Zakaj pa Jošt ne pojasní slučajev St. Jurij ob juž. žel., St. Lenart v Slov. gor., Smartno ob Paki?

* **„Südmarka“.** Znano je, kako neaška Südmarka v St. Ilju ob meji naseljuje nemške protestantske rodbine, da tako ponemči in poluterani naše uboge obmejne trpine. A to se ne godi samo pri nas, temveč povsod, kjer mejijo Nemci na Slovence ali Slované, ali kjer že imajo isti kako gnezdo. Na zapadnem Poljskem naseljuje vsako leto na tisoče nemških protestantskih rodbin, dajaje jim šole in jim ustanavljajo posojilnice. A kako nastopajo Nemci na Nemškem proti Slovanom? Na Vestfalskem si je hotel nek katoliški Poljak kupiti svoje posestvo, a oblast mu tega ni dovolila, češ: Nach Vorschrift der königlichen Regierung dürfen wir nur Ansiedler evangelischer Religion ansetzen (po predpisu kraljeve vlade smemo naseljevati le protestantske rodbine. Ali ni to velikanska krivica, katera se godi nam Slovanom od brezverskih Nemcev? Z vso silo so se lotili zadnji čas naših obmejnih krajev, posebno St. Ilja, da nam ugrabijo še to, kar imamo. Slovenci, naša sveta dolžnost je, da branimo svojo pravično last, ki nam jo je Bog dal in ne pripustimo napadnikom niti pedi zemlje več. Vsak delaj po svoje proti tem grabežem in proti postopanju „Südmarka“, ki jo izrabljajo voditelji v protivrske namene, dasi jo podpirajo tudi katoliški Nemci. Kupujmo vžigalice S. K. S. Z., ki so namenjene v prid in korist našim obmejnim trpinom. Zahtevajmo jih povsod. Tudi s tem pomagamo nekaj zatiranecem.

* **Iz davčne službe.** Prestavljeni so: davčna oficijala Anton Planinc iz Celja in Ivenco, Matija Sevnik iz Soštanjja v Vildon za kontrolorja, davčni asistentje Maks Zwirn iz Konjic v Sevnico, Matija Habjančič iz Ormoža v Ptuj, Karol Mraz iz Sevnice v Celje, Rudolf Starkl iz Sevnice v Ormož, Karol Živko iz Radgone v Lipnico, Anton Gorinšek iz Lipnice v Celje, evidenčni geometer Roman Doleczek

iz Ljutomeru v Murau in davčni asistent Jos. Živny, od davčnega upraviteljstva v Gradcu k okrajnemu glavarstvu v Celje.

Mariborski okraj.

m Maribor. C. kr. okrajno glavarstvo nam poroča, da bo izvleček iz plačilnih nalog osebnega dohodninskega davka od 25. t. m. pri davčnem referatu c. kr. okrajnega glavarstva v II. nadstr. 14 dni na ogled.

m **Mariborska državnozborna volitev 1. 1907** se bo prihodnji teden v odseku razpnavljača; poročevalac je poslanec dr. Benkovič.

m **Mariborski Sokol.** Veselica mariborskega Sokola dne 21. t. m. se je dobro obnesla in kakor čujemo, je tudi gmotni uspeh povoljen.

m **C. kr. okrajno glavarstvo Maribor** odredi na predlog občinskega odbora Leitersberg delitev občinskega lovskega okoliša občine Leitersberg v dvoje samostojnih okolišev, katerih eden obsega davčno občino Melenjski breg, Fridek in Košak, drugi pa davčno občino Počgavo in Leitersberg. Pravica do lova se daje dražbenim potom v najem za oba okoliša v s o b o t o, dne 27. rožnika 1908 in sicer za okoliš Melenjski breg, Fridek in Košak ob 11. uri dopoldne in za okoliš Leitersberg, Počgava ob pol 12. uri dopoldne tuuradno v sobi št. 10 za dobo 6 ih let, to je od 1. julija 1908 do 30. rožnika 1914 tistemu, ki največ ponudi.

m **Sv. Magdalena** v Mariboru. Dne 2. julija obslužava dekanija magdalenska cesarjevo slavnost 60letnega vladanja pri Mariji Devici v Puščavi. Znižana vozšina se je izprosil za 250 romarjev, ki se najbrž zglasijo po 5. uri tistega dne pri blagajni na koroškem kolodvoru. Kdor pa hoče peš romati, se naj ob 5. uri pridruži lemaški in lurski procesiji. Pri postaji Sv. Lovrene, onkraj železnice, poleg kapelice, se zbere procesija in gre v Puščavo, kjer bo ob 9. uri pridiga in slovesna sv. maša. Ob 41 pa je odvoz v Maribor.

m **Olajsanje** pristojbin od pravnih opravil pri novem mariborskem mostu. Poslanec dr. Benkovič je izvoljen poročevalcem o tem predlogu nemških poslancev.

m **Leitersberg.** Za petek in soboto ob 8. uri so vabljeni starši, ki imajo otroke na šoli Leitersberg-Karčovina, v šolsko poslopje na izpoved, ali hočejo utrakvistično ali nemško šolo. Vrli Leitersberžani, pridite polnoštevilno in pokažite javno, da se ne čestite komandirati od par nemških privandrancev. Starši, na vas je sedaj, da preprečite še pravočasno velikansko zlo, ki se vam hoče napraviti z ustanovitvijo samonemške šole. Otroci se bodo le tedaj kaj pridra naučili, če se bodo učili v materinem jeziku. Torej pozor!

m **Leitersberg.** Južna železnica namerava preložiti dosedanji prehod pri vili Alwies nekoliko višje. Predloženi načrt je samo neka karikatura, radi česar je vložila občina Leitersberg proti temu projektu protest.

m **Sv. Marjeta** ob Pesnici. Slovenska kmečka zveza ima na Petrovo dne 29. junija predpoldne ob 8. uri pri Sv. Marjeti ob Pesnici v prostorih g. Cirila Jančarja javni društveni shod. Govorijo drž. poslanec Roškar in drugi. Somišljeniki, pridite na shod v obilnem številu!

m **Pučava.** Katoliško delavsko društvo v Puščavi priredi dne 28. t. m. na vrtu g. A. Eichholzerja jubilejno slavnost v proslavo Njih veličanstva presvitlega cesarja Franca Jožefa I. Slavnostni govor govori č. g. A. Bračič, župnik pri Sv. Ožbaltu. Slavnosti se udeleži tudi g. državni poslanec Fr. Pišek. Poročal bo ob 1. uri popoldne o svojem delovanju v državnem zboru. Kmetje in delavci, pridite v obilnem številu; pa tudi iz sosednjih župnij vas vabimo na shod.

m **Pučava.** Katoliško delavsko društvo v Puščavi kliče svojemu podpornemu članu g. Petru Karničniku k njegovemu slavnemu godu dne 29. t. m.: Bog ga živi še mnogo let! — V imenu katoliškega delavskega društva: Ivan Perše, predsednik. M. Gornjak, tajnik.

m **Sv. Anton** v Slov. gor. Dne 15. t. m. je šla toča v Andrencih in deloma tudi v drugih sosednih občinah. Nekateri posestniki so hučo prizadeti. Vzela jim je vse: ozimino in jarino. Gg. poslance prosimo nujne pomoči.

m **Sv. Anton** v Slov. gor. Dne 15. t. m. se je vršila v Cogetineh druga, in tokrat že tajna volitev v občinski odbor. Po hudem boju, posebno v drugem in tretjem razredu, je zmagala v vseh treh razredih katoliško-narodna stranka, in so v odboru sedaj sami vrli in zavedni pristaši Kmečke zveze. Izvoljeni so bili ti-le: v prvem razredu: Jože Vogrin, Matjaž Vogrin, Trstenjak Jurij in Franc Poljanec; v drugem razredu: Fras Franc, Fras Jožef, Klobasa Jurij in Borko Franc; v tretjem: Močnik Blaž, Lorenčič Vinko, Emerih Andraž in Vogrin Janez. — Stajerčeva stranka je dobila krepko pa celjustih. Hvala vsem zavednim volilcem, da so kljub nujni košnji storili svoje krščansko in narodno dolžnost!

m **Mladeniški shod** pri Sv. Trojici v Slov. gor. Kakor mogočno valovje, se vzdiguje naša mladeniška organizacija, katere sad je nad vse krasno uspeli mladeniški shod v Ljutomeru. Temu

mladeniškem shodu sledi dne 5. julija drugi in sicer pri Sv. Trojici v Slov. goricah. Mladeniški shod se bo pričel že predpoldne v cerkvi s sv. mašo in cerkvenim govorom za mladeniče. Zborovanje se začne ob 1. uri popoldne in sicer ob lepem vremenu na prostem pred cerkvijo, ob slabem v prostorih g. Rojka. Po zborovanju bo v cerkvi kratek nagovor in litanije z blagoslovom. Govorili bodo na tem shodu Žebot, drž. posl. Roškar, pos. taj. Kramberger, kaplan Bosina in drugi. Mladeniči iz Slov. goric, Dravskega in Murskega polja, prihitite 5. julija k Sv. Trojici, da tam proslavimo naša slovanska apostola sv. Cirila in Metoda. Natančnejši vspeled prinesemo prihodnjic.

m Sv. Trojica v Slov. gor. Dobro je bil obiskan imenovani shod S. K. Z. Lepo je pozdravil poslanca Roškara, podpredsednika shoda č. g. p. gvardijan Meznarič, ki je povdarjal, da si je ljudstvo hrepeneče želelo poslanca v svojo sredino, da mu poroča o svojem delovanju, da pa mu tudi volilci kot svojemu zastopniku povejo svoje želje in potrebe. Poslanec Roškar govori z njemu prirojeno živahnostjo poldruge ure ter razvija jasno in odločno gospodarski položaj. Pojasnjuje razmere v državnem, kakor tudi v deželni zboru. Burno pritrjevanje je pričalo, da je poslanec govoril iz srca v srce, zlasti ko je odkrival, kako pogubno v vsakem oziru je delovanje liberalnih ovinkarjev povsod, tako tudi v šentlenarskem okraju. Župan Rop je govoril o šoli. Povdarjal je važnost šolskega pouka v materinskem jeziku. Omenjal je nadalje volitve in pripravil vsotrajno agitacijo splošno, zlasti ob času volitev. Kaplan Bosina je z ozirom na novo ustanovljeno katoliško izobraževalno društvo pri Sv. Trojici razpravljal o pomenu in potrebi društvenega delovanja, ki naj bo v prvi vrsti izobrazba. Zlasti mladina naj postane po družtvih narodna, značajna, da bo vsak čas znala braniti pravice svojega naroda. Iz št. Ilija je prinesel pozdrave mladenič Žebot. Slikal nam je tužne razmere, ki pretijo ugonobiti tam slovenski živelj. Kriva vsega je splošna slovenska popustljivost, ki je Nemcem prepuščala prva mesta v različnih zastopih. Navduševal je očete, naj ne bnanijo svojim sinovom v pošena mladeniška društva, kjer se izobrazujejo in pripravljajo za svoj bodoči poklic. V resolucijah se poslanec izreče popolno zaupanje, se protestira proti odprtju srbske meje, se zahteva tudi za deželni zbor splošna, direktna, tajna in enaka volilna pravica. Shod se izreče za sedemletno šolsko dobo z nadaljevalnim gospodarskim poukom. Zahteva se, da tudi vlada primerno prispeva našim šolskim potrebščinam. Volilci ogorčeni obsojajo nastop slovenskih liberalnih vseučilišnikov, ki napadajo katoliško cerkev in nečuvno zasmučejo kmete in njihov stan. Zahteva se, da vlada na slovenskem ozemlju nastavlja slovenske uradnike in da ustanovi v Ljubljani slovensko vseučilišče. Shoda ni motil nihče. Trojiški bürgerji so se vsi nekam poskrili. Tembolj navdušeni pa so bili naši možje, ki so zastopali vse župnije, v prvi vrsti seveda trojiško. Mi pa kličemo našim poslanecem: le ven med ljudstvo, ki je dobro, ki je pošteno, pa tudi potrebno politične izobrazbe.

m V Slov. Bistrici se je poročil dne 21. t. m. Stefan Suc z gđ. Miciko Čaksovo.

m Udarilo je dne 15. junija v gospodarsko poslopje veleposestnika Antona Jerovšek v Spodnji Novi vesi pri Slov. Bistrici ravno, ko so seno izmetavali. Poslopje je bilo v trenutku v plamenu, da so se ljudje komaj rešili. Gospodarsko poslopje in kozolec sta do tal pogorela. Škode je nad 6000 K, po zavarovanju pokritih pa je le 4700 K.

m Poljčane. Šmarski tamburaški zbor priredi na dan sv. Cirila in Metoda t. j. 5. julija t. l. v Gajšek-ovi gostilni veselico. Začetek ob 8. uri popoldne. Govoril bo naš državni poslanec Fr. Pišek. K obilni udeležbi vabi Gajšek.

Ptujski okraj.

p Ptuj. Mahnert, glasoviti protestantski pastor, je pretečno soboto, dne 20. jun. prišel na Ptuj, obhajati staropaganski „Sonnwendfeier“ (kres). Opazuje se, da v zadnjem času na Ptuj in okolici Nemei strastno delujejo za protestantizem. — Umrl je na Ptuj pred kratkim pionir Jožef Fugger, korški Slovenec iz beljaške okolice. Pri kovanju se je prehladil, dobil pljučnico in moral v najboljših letih pod grudo. N. v m. p.! — Strahovita suša pritiska na ptujsko okolico, zlasti pa na polje; že skoraj tri mesece ni bilo pravega deža. Trate so popolnoma suhe, vsi sadeži so zaostali, in ako nam Bog kmalu ne pošlje močje, bo beda med kmečkimi ljudstvom nepopisna.

p Vurberg. Dne 14. t. m. je umrla tukaj ena najprirednejših članic Marijine družbe, Margareta Stergar, v 49. letu svoje dobe. Rajna je bila več let cerkvena pevka in od svojih mladih let je vpliko skrbeli za kras naše cerkvice, in od mladosti tudi bila perica cerkvene oblike. Ali neusmiljena jetika ji je utrgala nit življenja. Kako priljubljena je bila pri deklicah, je pričal njen pogreb, katerega se je udeležilo veliko deklet v venci na glavi. G. župnik so pri odprtem grobu imeli krasen govor, v katerem so rajno stavili drugim dekletom v vzgled.

p Vurberg pri Ptuj. Dne 18. junija popoldne je imel pri nas predavanje g. potovalni učitelj Iv. Bole iz Maribora. Predaval je o raznih gospodar-

skih panogah, posebno o vinogradništvu in sadjarstvu. Podučeval je o cepljenju trt in priporočal, naj se cepi kolikor mogoče malo vrst jabolk, da se na ta način veliko lažje prodajo. Povedal nam je tudi, kako se razna mrčesa zatirajo.

p Zerovinci. V Ceroveu se zadnje nedelje ni mogel vršiti naznanjeni shod Kmečke zveze radi mnogih cerkvenih slavnosti v obližju. Vrši pa se na Petrovo dne 29. junija popoldne po večernicah ob 4. uri shod pri g. Pihlerju v Zerovincih. Govorijo državni poslanec dr. Korošec, Vraz in drugi. Prijatelji, somišljeniki, udeležite se v obilnem številu!

p Ljudska hranilnica in posojilnica v Cirkoveh je imela dne 18. t. m. prvi občni zbor. (Tristo kronic dobička za par mesecev, to je že nekaj! Promet se vedno množi, da vrli odborniki prav zadovoljni sprejemajo in štejejo, pošiljajo in posojujejo „kovače“, večkrat tudi kar cele tisočake. Gosp. nadrevzor Pušenjak je imel zanimivo, podučno predavanje, in le škoda je, da je isto motil s svojo pijano surovostjo nekdo, da se nam je vsem kar studilo. Čast Cirkovečanom, da je bil ta človek osamel s svojim celjskim „narodnim“ časopisom, ki je kriv mnogo solz doma. Žal nam je, ker bi bil lahko vri mož; obzaluemo tudi njegovo delavno ženo in otroke.

p Polenšek. Ptujsko motovilo se je v predzadnji številki zopet strašno znosilo nad menoj. Sicer se jaz za pisarijo takega lista, kakor je ptujski „Stajerc“, prav malo zmenim, vendar pa hočem že zaradi naših cerkvenih pevcev, ki se v tem dopisu sramotijo, javnosti sledeče poročati: 1. Ni resnica, da bi imeli kedaj pevske vaje za mešan zbor ponoči, pri meni vsaj se to še nikdar ni zgodilo. 2. Resnica je, da so sedajne cerkvene pevke sama pošena dekleta, kar ravno tistega v oči bode, ki se čuti na drugi stopinji. 3. Vsak pošten faran mi bo rad pritrđil, da so bile še tudi dosedaj zveste Marijine družbenice. Tega le backi nočejo verjeti, ker tega sploh ne razumejo. — Kar se tiče moje osebe, se ne bom zagovarjal, v pojasnilo le toliko: Jaz sem se zmiraj ravnal in se bom ravnal po navodilih našega gospoda župnika, ki jih pridni farani iz srca ljubijo in visoko spoštujejo. Zaradi par nezrelih neolikanih Stajercijancev bodo uživali še zmiraj spoštovanje, ako se prav ptujška žaba razčesne. Kar se tiče moje službe, vam brez strahu v obraz povem, da se vas popolnoma nič ne bojim. Stajercijanci nimajo in ne bodo imeli nikoli pravice nastavljanja organistov, ker njih pastor teh ne potrebuje. Povem vam pa, in temu bo marsikateri moj tovariš pritrđil, da ako bi organist moral jesti kruh Stajercijancev, bi ga morali v treh dneh zagrebsti. Torej le potolažite se in prepustite skrb za duhovnike in organiste tistim, ki imajo pravico za to skrbeti. — Vsem tistim pomagačem pa, ki so pomagali kovati svojemu mojstru dopis za mene — lepa hvala in najponižnejši ter udani poklon organist.

p Sv. Tomaž pri Ormožu. Pri nas že dajde časa moti in bega mirne ljudi nek pristaš Narodne stranke. Za danes mu le to svetujemo, naj neha delati razpor, sicer si bo še razbil svojo napredno glavo in pridemo s stvarmi na dan, ki mu ne bodo ljube. Naj si zapomni, da liberalizem v tukajšnji zemlji ne bode poganjal kači. Liberalci nas ne bodo strahovali!

p Sv. Miklavž pri Ormožu. Dne 28. t. m. po večernicah bo predaval v bralni sobi pri Sv. Miklavžu pri Ormožu g. Jurančič o čebeloreji.

p Pri Sv. Tomažu pri Ormožu je minulo nedeljo zborovala K. Z. Shod je pokazal, da so Tomaževčani zavedni in vrli ljudje, kajti zbralo se jih je lepo število na vrtu Škerleceve gostilne. Shodu sta predsedovala posestnika Meško in Munda. Prvi je govoril posestnik Meško, ki je vspeodbujal v izbornem govoru svoje stanovske tovariše k organizaciji v K. Z., katera se je v ta namen ustanovila. Ta vzbujajoča samozavest kmetov pa ne ugaja gotovim gospodom. Nočejo priti v naše vrste in na naše shode, k večjemu se priplazi kak ogleduh, da potem blaži v svojem sramotnem listu udeležence in govornike. Mi smo šli vedno v veseljem v volilni boj za naše kandidate in smo tudi zmagali, seveda smo se pri tem tudi včasih opekli (medklic: pošteno!) Brezverni naši bratje so si ustanovili svojo stranko, in namesto, da bi se bojevali proti našemu skupnemu sovražniku, obrnili so svojo najstrupenejšo ost proti svojim rodnim bratom. Zeleč, da obrodi današnji shod obilo sadu in da zbere K. Z. vse kmete Spod. Stajercja pod svojo zastavo, sklenem z našim starim geslom: Vse za vero, dom, cesarja! Drugi govornik je bil državni poslanec g. dr. Korošec. Najprej pohvali vrle Tomaževske mladeniče, ki so se v tako lepem številu udeležili mladeniškega shoda v Ljutomeru. Potem nadaljuje: Pred letom dni smo še imeli med Slovenci slogo. Toda nekaterim mladim gospodom advokatskega naraščaja ni ugajala ta sloga, in ustanovili so si svojo stranko, ki je takoj pokazala svojo barvo s tem, na kakšne može in liste se je opirala, čeravno v javnosti govori, da ni liberalna. Njena glavna opora so bili najhujši liberalci in slabi listi. Da mi ne bomo pustili zapeljivati našega naroda od teh ljudi, zato smo ustanovili stranko, ki nikakor ni zavrgla starega lepega gesla: Vse za vero, dom, cesarja, samo da si je pristavila še eno točko, povzdigo kmečkoga stanu. Vsak narod, vsaka država namreč dandanes skrbi za kmečki stan, ki redi in vzdržuje vse druge stanovce. Če je

kmečki stan zdrav, čil in gospodarsko krepek, bodo tudi vsi drugi stanovci krepki, in s tem cel narod. Zato mi s tem, da rešujemo kmečki stan, izvršujemo eminentno narodno delo. Ne dajte se motiti od različnih ljudi, da je K. Z. farska zveza itd. V vodstvu K. Z. sem med 20 odborniki edini jaz duhovnik in en zdravnik, vsi drugi so kmetje. Ne dajte se tudi izrabljati od ljudi, ki vam urivajo več nemščine. Res je dobro, če človek zna več jezikov, toda v prvi vrsti je potreben stanovski pouk, gospodarska izobrazba. Nasprotniki nam očitajo, da smo mi proti izobrazbi. Ko so oni prirejali po mestih sijajne ptese in posedovali po kavarnah, smo mi ustanovljali izobraževalna društva, v kateri smo vabili naše ljudstvo, da se izobrazuje. Nadalje pravijo, da smo sovražniki šole. Toda zaradi tega, da so nekateri izmed nas za malo skrajšano šolsko dobo, za drug učni načrt, za drugače nastavljen počitnice, še nismo nasprotniki šole. Dandanes pač ni noben pameten človek nasprotnik šole, in s tem stavkom so že izpodbite vse trditve nasprotnikov. K. Z. pa ne bo skrbel samo za kmete, temveč tudi za njih delavce, viničarje in hlapce, ki tvorijo zelo važen del kmečkoga stanu. Delovala bo za to, da bodo tudi oni uvrščeni med tiste, ki bodo zavarovani za starost in onemoglost. Navzoči so živahno pritrjevali izvršnim besedam g. poslanca. — Posestnik Vraz pozivlja kmete, naj se po zgledu drugih stanov združujejo v K. Z. da skupno, „viribus unitis“ (z združenimi močmi) delujejo za svoj stan. Za naše svetinje, vero in mili materni jezik so naši pradedje prelivali kri, bojurno se tudi mi za nje. Posestnik Korpar izraža svoje veselje, da je našel pri Sv. Tomažu tako zavedne može, ki so se zbrali na shodu K. Z. Poziva kmete, naj se pridno udeležujejo volitev, naj se nabeđen ne izgovarja: brez mene bodo že opravili. Vsak naj pristopi h K. Z. ter naj plača tisti bori prispevek 1 K 50 vin., to ne bode nobenega ugonobiti. Predlaga, da se ustanovi farni pododbor. G. kaplan Močnik izraža svoje veselje, da so v K. Z. naši najboljši možje in mladeniči in poziva kmete, naj se udeležijo vsi volitev, kadar jih bode zvala K. Z. Gospod Kaplan Štuhec opisuje obe stranki, ki sta na Spodnjem Stajerskem. Naša stranka ima na svojem praporu zapisano tudi vero, in vera nam jamči, da naš namen ne bo propadel. Poljaki na Nemškem, ki so ostali zvesti svoji veri, se niso dali ronečkati. Posestnik Meško predlaga pododbor K. Z., ki se je soglasno sprejel; istotako se je sprejela sledeča resolucija soglasno: Kmetje, zbrani na shodu S. K. Z. pri Sv. Tomažu izrekajo poslanecem Slovenskega kluba svoje popolno zaupanje.

p Sv. Lovrenc v Slov. gor. Stajerske Trstičarske zadruge priredi dne 29. t. m. k nam izlet. Vspeled je ta je: 1. Sestanek v Juršincih ob 10. uri predpoldan v gostilni Toplak. 2. Predavanje potovalnega učitelja Iv. Belle ta „o pomenu trstičarskih združenj“ ob 1/2 11. uri predpoldan v stari šoli. 3. Skupni obed v gostilni Toplak. 4. Ogleđovanje trsnice, matiškovo in trstičarskih skladišč. Pogovori. Konec izleta okoli 3. ure popoldan. — Ljutomerčani in Zetalcani se pripeljejo na vozovih ozir. na kolesih; Bolence priča vož v Moškanjcih pri poštenem vlakcu ob 7 uri 11 minut zjutraj.

p Sv. Lovrenc na Drav. polj. Naše bralno društvo priredi dne 28. junija 1908 ob 8. uri popoldne v družbenih prostorih javen poučen shod s potopisnim predavanjem. Povabljeni so vsi prijatelji bralnega društva. — Dne 29. junija ob 8. uri popoldne pri uljaku na farovškem vrtu čebelarški shod, na katerem bo g. Iv. Jurančič predaval o umni čebeloreji. Vsi čebelorejci so torej povabljeni.

p Mejšberg. Šentlovska kmetijska podružnica priredi dne 28. junija 1908 ob 1/2 3. uri popoldne pri nas važen pouk o nalezljivih boleznih med domačo živino, o katerih bo predaval g. W. Irran, c. kr. živnozdravnik iz Ptuja. Pridite vsi živnozrejci k temu pouku!

Ljutomerski okraj.

1 Iz Ljutomera. Zaupni shod Narodne stranke v Ljutomeru se je vršil prav žalostno; zaupnikov malo, čeravno je bilo vabil toliko ko listja. Ljudje že več nočejo iti, ker vedo, da kaj pametnega tako ne slišijo. Student Spindler je razpravljaj, naj se odpravijo virilisti, posebno lavantinski in sekovski škof. Nadalje naj bi se ustanovila za gornji Ljutomerski okraj kmetijska podružnica, seveda napredna. Govoril je tudi o pletarski šoli v Vučji vasi; posle te šole bi prevzel nadučitelj v Vučji vasi. In zakaj vse to? Ljudje pravijo, da za to, da bi dobili več ljudi na svojo stran. Grd je tudi to, da delata Spindler in Lesničar, ki sta studirala s pomočjo duhovnikov (dijaškega semenišča) in bi jim morala biti hvaležna, sedaj proti duhovnikom, proti kmečkemu katoliškemu ljudstvu, oziroma vsemu, kar ne trobi v liberalni rog. Mi pa, slovenski možje in mladeniči, ki se čutimo srečne v naši Slov. kmečki zvezi in Mladeniški zvezi, kličemo vsem, ki jim je na srcu blagor ljudstva: Proč z liberalizmom!

Udeležnik zaupnega shoda.

1 V Ljutomeru se je dne 22. t. m. poročil g. Ferdinand Pihlar iz Zerovinec z gđ. Aniko Haložanovo iz Radomerja. Pri tej priložnosti so se čast. gostje tudi spomnili naših revnih dijakov ter nabrali za mariborsko dijaško kuhinjo 10 K 40 vin. Novoporočencema naše iskrene čestitke!

1 Ljutomer. Naši vsenemci so obhvalili svoj „Sonnwendfeier“ na čast staremu vsenemškemu maliku Vodanu. Ne čudimo se temu. Dolgotrajna suša, vsled katere zeva žena zemlja, je tudi našim vsenemcem razsušila tisto maličkost možganov, ki jih še imajo.

1 V Selščih se snuje vojaško-veteransko društvo, kar gotovo ni nič slabega. Toda, ker stoji na

čelu tega gibanja znani „Stajerčev“ pristaš Lassbacher, vsiljuje se nam opravičeni sum, da bode to društvo s svojo nemško komando zasledovalo le sebične nemškotarske namene, mesto da bi gojilo patrijotične čute. Sicer pa upamo, da bodo dosluženi vojniki, ki so bili in so še pripravljani za svojo avstrijsko domovino kri in življenje žrtvovati, tudi koristi svoje slovenske domovine možato in nevstrašeno branili. Pozor tedaj zavedni rodoljubi jurjevske in kapelske župnije!

I Sv. Jurij ob Ščavnici. Naša mladina v bralnem društvu ne-le rada čita knjige in časopise, ampak se tudi s hvalevrednim zanimanjem vdeležuje zborovanj, predavanj itd. V Ljutomeru na mladenškem shodu nas je bilo častno število s celim pevskim zborom. Sem od spomladi pa smo že priredili te-le igre: „Pravica se je izkazala“ in „Pri gospodi“, pred kratkim pa veliko Medvedovo žaloigro „Za pravdo in sree“. Vselej so igralci storili svojo dolžnost v popolno zadovoljnost vseh navzočih, zlasti pa so v zadnji težki igri nekateri naravnost iznenadili obilne gledalce. Da med posameznimi dejanji naši fantje marljivo tamburajo, razume se samoočebno. Največji užitek pa nam pri vsaki veselici nudijo poleg igralcev naši vrli pevci, fantje in dekleta, ki delajo res čast ne-le skrbnemu pevovodju, ampak slovenski pesmi sploh, ki tako milo in ubrano zveni iz njihovih čistih grl. Ker smo slišali, da se za Petrovo in Pavlovo pripravljajo prelepa in ginljiva igra „Mala pevka“, ki je že pred dobrim letom izvalila nešteti gledalciem toliko solz, čakamo že komaj, da zopet nastopijo naši mladi ter pokažejo, kaj da znajo.

I Sv. Križ na Murškem polju. Ker se je zadnji čas veliko govorilo, da namerava naše Vojaško veteransko društvo spremeniti poveljski jezik, to se pravi, zavreči milo donečo materino besedo in se šopiriti z nemščino, odgovarjamo vsem takim radovednežem sledeče: Naše Vojaško veteransko društvo je bilo pred štirimi leti ustanovljeno popolnoma na narodni podlagi, slovenska pravila s prošnjo za slovenski poveljski jezik so bila potrjena od c. kr. namestni je v Gradcu. Zastava, katere je bila lansko leto blagoslovljena, ima razun cesarskega orla in Marijine podobe samo slovenske napise in vrhu tega jo še krasi narodni trak, dar kumice g. dr. Grosmanove. Udje, sami Slovenci, imajo društvena znamenja s slovenskim napisom in povrh še pripeta na narodnem traku. Ali si more kdo misliti še večjo budalost, kakor da bi se dalo to društvo po nemško komandirati? Res imamo par nezadovoljnežev zaradi slovenskega poveljstva, izmed katerih enega je društveni odbor na Telovo izključil. Ti ljudje vedno govorijo, kako lepa da je nemška komanda, ker so pri vojakih tako imeli, a tega pa ne premislijo, da smo tam morali ubogati kakor so drugi hoteli, a sedaj pri prostovoljnem društvu pa imamo poveljstvo, kakoršno sami hočemo, in toliko spoštovanja do slovenske materine besede pa že moramo imeti, da se je vselej poslužujemo, tudi pri naših paradnih nastopih. Češki veteranci imajo česko poveljstvo, Hrvti hrvaško, edino Slovenci bi se morali s pasjo ponižnostjo klanjati nemščini. Nikdar in nikoli! Ako bi n. pr. kje gori v Fehringu imeli tisti veteranci slovensko poveljstvo, za neumneže bi jih spoznali in v Feldhof poslali, za nas pa seveda bi bila tista nemška komanda tako „častna.“ Ker je predrznost včasih tudi dobra lastnost, rečemo torej: Naše Vojaško veteransko društvo ostane, kakor je bilo ustanovljeno, za vselej, ker je nemogoče priti do kake izpremembe; onim par nezadovoljnežem in pa hujskačem-neudom, ki vedno govorijo, da bi veliko novih udov pristopilo, ako bi se spremenilo poveljstvo, pa svetujemo, naj si ustanovijo novo veteransko društvo, kajaro lahko komandirajo kakor sami hočejo, magari po mažarskem. Vse bivše vojake naše župnije, kateri si hočejo ohraniti spomin svojih vojaških let in jim je slovenska materina beseda vselej in povsod častna, pa prijazno vabimo, pristopite k našemu društvu. — Vodstvo Vojaškega veteranskega društva pri Sv. Križu dne 21. rožnika 1908. Ivan Magdič, načelnik; Ivan Peršak, namestnik; Jakob Stuhec, tajnik.

I Kapela. Letošnja suša trti ugaja. Rozga preraščajo že kolje, posebno v novih nasadih. Vinogradniki so si želeli pouka, kako naj se vrši pletev. Odbor bralnega društva je naprosil potovalnega učitelja, g. Ivana Belleja za pouk. Radostno se je blag. gospod odzval ter s poljudnim razlaganjem in dejanskim razkazovanjem v novih nasadih č. g. Bolkoviča vinogradnikom zelo vstregel. Odbor bralnega društva mu za njegov trud izreka javno zahvalo.

I Kapela-Radenci. Nagla smrt. Ravno ob času, ko smo obhajali pri nas 11. junija slovesnost večne molitve presv. R. T., je med sv. opravilom zjutraj naglo umrl v zvoniku naš pevec in še mlad fant Jože Roškar. Veselje je vedno imel s cerkvenim zvonjenjem. Ko je imenovanega dne mislil pozvanjati k službi božji, ga je zadela srčna kap. Pogreba se je udeležilo mnogo občinstva, znamenje, da je bil pošten fant; spremili so ga tudi delavci pod voditeljem Dunajske sلافine. Cerkevni mešani zbor, kojega ud je bil, zapel ma je prekrasno žalostinko (nagrobnico) „Blagor duši plemeniti.“ S solznimi očmi zapuščali smo pokopališče z besedami: Naj v miru počival!

I Sv. Jurij ob Ščavnici. V pondeljek na praznik Petra in Pavla priredi bralno društvo igro: „Mala pevka“, v kateri, kakor je znano, skoro vsi igralci mnogo pejejo s spremljevanjem harmonija, harfe, oboje itd. Mnogobrojni obisk k tej ginljivi in krasi igri pričakuje odbor.

Slovenjgraški okraj.

s Ribnica na Pohorju. V 24. št. Narodnega Lista zopet nek dopisnik napada naše Kmečko bralno društvo, kojega lepi namen je bil in še bo, podpirati le krščanske, strokovne kmetijske časnike in knjige. Ni moj namen, odgovarjati dopisniku smrdljivega „Narodnega Lista“, ampak resnici na ljubo javim sledeče: Nesramna laž je, da bi bil kdo z mrzlično hitrostjo poizvedoval za ničevim dopisnikom, kojega je po njegovem dopisu vsak na prvi mah spoznal. Laž je tudi, da si vsa okolica želi nove ljudske knjižnice, ampak resnica je, da si je nihče drugi ne želi, kakor par liberalnih šepetavec dopisnika. Dopisnika zelo bodo v oči slovenski napis „Bralnega društva“, ki je bil še pred kratkim edini dokaz letovičarjem in drugim tujcem, da še živi v Ribnici slovenski rod, kajti napisi na trgovinah in krčmah so žalibog razen enega dvojezičnega vsi nemški, katerih pa narodni dopisnik ne vidi. Naravnost nečuveno pa je, da napada društvo tudi radi tega, ker je pri svoji seji dne 31. majnika enoglasno pristopilo k slovenski krščansko-socialni zvezi in predbaciva, da je društvo „haužvalo“ z naprednim denarjem. Vprašam javno dopisnika „N. L.“, ali je že on daroval kak vinar našemu kmeč. bralnemu društvu? Vprašam tudi vas naprednjake, koliko ste darovali društvu pri zadnji veselici, ko ste takrat bojkotirali, čez osem dni pa ste se nemške lovske veselice polnoštevno udeležili?

s Pameče. Dne 14. t. m. bile so pri nas volitve občinskega predstojnika in svetovalcev. Županom izvoljen je širono priljubljen krščanski mož in vrl narodnjak g. Ivan Vrhnjak, tukajšnji gostilničar. Njegova svetovalca sta pa istotako odlična moža: Matija Pečoler in Lukež Pogač. Odborniki so: Fr. Rotovnik, Ivan Rotner, Jurij Savc, Ivan Uršelj, Ant. Radšel in Jakob Skorjanc. Občani so veseli, da je odbor vkljub tolikemu nasprotovanju in ugovarjanju liberalcev prešel v roke treznomislečih, vestnih zastopnikov, ki bodo gotovo zastavili vse svoje moči v prosep svojih volilcev.

s Šoštanj. Cesar je potrdil izvolitev Karla Adamovičana pl. Chepina za načelnika okrajnega zastopa šoštanjkega in Josipa Skaze za njegovega namestnika.

s Lokovica pri Šoštanju. Dne 20. jun. je zadela velika nesreča J. Korena, ki je načelnik hranilnice in posojilnice v Šmihelju pri Šoštanju. V najhujši vročini in ob močnem viharju je ravno ob polдне izbruhnil ogenj. V trenutku je bila v plamenu s slamo krita hiša in gospodarsko poslopje. Dvajsetletni sin Jože hiti v hlev, da izžene živino; ko hoče ven skočiti, pade nanj goreča streha; grozno opečenega izvlečeta iz ognja dva družinirska mladeniča Blaže in Jože Rotnik p. d. Budjanova. Ubožček je trpel silne bolečine, po 18 urah je umrl. Žena je zbežala iz kuhinje v klet, kjer je ostala skoraj eno uro. Ze so mislili, da sta jo zadušila dim in vročina. Prej omenjena mladeniča in nek rudar jo rešijo z veliko nevarnostjo. Zaradi dima je poveznila željo kad na sebe, malo se je opekla, drugega se ji ni zgodilo nič. Nekaj obzigne živine so morali zaklati.

s Golavibaki bo dne 28. t. m. popoldne ob 3. uri pri g. Lešniku splošna veselica. V slučaju slabega vremena se preloži veselica na dan 29. junija t. l. ob istem sporedu. Darila sprejemata g. župan in gosp. Lešnik v Golavibaki. Čisti dobiček je namenjen za uboge, v smislu 80 letnice Njh Velikanstva.

s Sv. Mihael poleg Šoštanja. Dne 5. julija se vrši ustanoven shod kmetijske podružnice za šoštanjki okraj ob 8. uri popoldne v cerkveni hiši. Tajnik kmet. družbe v Gradcu g. Juvan in potovalni učitelj g. Gorčan priredita ob enem predavanje. Do sedaj je plačalo udno 81 udov. Udeležite se udje in neudje iz celega okraja.

s Staritrg pri Slovenjgradu. Papežev zlati jubilej obhajalo bo tukajšnje „Kmetijsko bralno društvo“ na Petrovo, 29. junija 1908. po večernicah pri Petriču s slavoslovnim govorom, po katerem se bo igralo: „Pravica se je izkazala“; na to pa petje in prosto pošteno razveseljevanje!

Celjski okraj.

s Imenovanje poštinskih uradnikov za Zidani Most. — Vrhunec liberalnega obrekovanja. Zvedeli smo, da noben Slovenec ni prošil za dotična mesta! „Domovina“ in „Nar. List“ pa kričita, da je poslanec dr. Benkovič kriv, ker je bil kontrolorjem imenovan Nemeec. Naj si sodbo o taki lopovščini vsakdo sam napravi. In taki časnikarji hočejo, da se z njimi resno pečamo. Proč z liberalci, proč z njihovim nedostojnim časopisjem!

s Celje. Dne 18. t. m. je umrl tukaj postaje-načelnik v pokouju gospod Jožef Bračič.

s Ivan Rebek, ključavničarski mojster v Celju, je bil izvoljen odbornikom celjske „Zadružne zveze“; liberalcem služi, od naših pristašev pa tudi rad jemlje zaslužak.

s Otročaji. V uvodnem članku zadnjega „Nar. Lista“, se pritožujejo generali Narodne stranke, češ, da jih „klerikalci“ ne pozdravljajo dovolj spoštljivo. So pač domišljivi ti mnogobrojni generali laži „narodne stranke“, ker zahtevajo, da bi se moralo pred njimi vse klanjati.

s Telovadni odsek celjskega izobraževalnega društva naredi v nedeljo dne 28. junija izlet v Griže. Ob 9. uri dopoldne bo v Lurdu pri Grižah pridiga in sv. maša. Telovadci odkorakajo potem v gostilno g. župana Sulerja. Tam bode telovadba, kosilo in petje. Popoldne po večernicah se bote

vprizorili igri „Krčmar pri zvitem rogu“ ter „Kmet in fotograf.“ Izleta se udeleži tudi trboveljski telovadni odsek in učenci orgljarske sole v Celju. Somišljeniki, pridite!

s Sv. Frančišek Ksaverij. Kjer se pleše, tam se trese, in kjer se trese, tam se podere! Pri nas ne mine niti eden shod, da bi se tam ne plesalo. Mar je to Bogu na čast ali narodu v korist? Lastniku one gostilne, kjer se pleše, bodi povedano, naj v bodoče opusti take prireditve, saj je tudi brez plesa lahko prijetna zabava, ako ravno kdo hoče. Ako se pa stvar nič ne spremeni, bodemo v bodoče v „Slovenskem Gospodarju“ zapisali nekaj, kar ne bo gotovim ljudem všeč!

s Pri Sv. Jederti nad Laškimi smo dobili poštni nabiralnik; sel hodi trikrat v tednu na Laško. Posređoval je dr. Benkovič. Hvala mu!

s Na Zusmu dobili so o binkošnih nov lep zvon, ki se s starimi prav lepo vjema. Težek je čez 26 starih centov, ima glas D ter je bil vlit v Viltenu pri Inomstu v spomin trojnega letošnjega jubileja. Vsem je v veliko veselje.

s Vransko. Začasni odbor „Društva za varstvo otrok in mladinsko skrb za vranski sodni okraj“ priredi v petek, dne 3. julija 1908, ob 10. uri dopoldne v sodni dvorani na Vranskem ustanovno zborovanje, na katero se vabijo tem potom vsi, za tako plemenito stvar vneti občani, zlasti pa gg. župani okraja, duhovniki, učitelji, sirotinski odborniki, c. kr. in občinski uradniki. Na tem zborovanju se bo izvolil odbor društva, in sprejemali se bodo udi. Kdor se osebno ne more udeležiti tega zborovanja, naj blagovoli naznaniti svoj pristop pismenim potom.

s Vransko. Na podlagi precej razširjene govorice, da g. dr. Karba ni hotel iti k Salamonovim, čeprav je bil klican, prinesli smo tudi m. d. dva dopisa v tej zadevi in sicer v št. 24 in 25. Kvar pa je pokazala sodnijska obravnava dne 19. t. m. pri vranskem okrajnem sodišču, pri kateri je nastopil dr. Karba kot tožitelj proti razširjevalcem te govorice, je govorica popolnoma neutemeljena in je nastala na podlagi krivih poročil, ki so se dale prizadežim osebam o besedah zdravnika dr. Karba. Vsled tega mi neprisiljeno, celo prostovoljno preključeno naše trditve o dr. Karbi v št. 24 in št. 25 v polnem obsegu ter mu vrnemo s tem njegovo po krivem napadeno zdravniško ime in čast. Glej izjavo med inserat!

s Iz Mozirja. Dne 9. t. m. smo imeli živinski sejem, ki bi bil prav dobro uspel, ako bi bilo nekoliko boljše vreme. Zanimivo je bilo, kako so nekateri liberalni in nemčurski mesarji med seboj meštarili. Vsak vol jim je bil predrag, povsod so hoteli na ceni nekaj odtrgati. Žalili so tudi tehtničarja, češ, da ni pravično ravnal s tehtnico. Zato pa, kmetje živinorejci, opozarjam vas kot živinorejca, da nam je treba dobre kmečke organizacije. Združeni bomo lahko sami delali ceno našim pridelkom, posebno pa živini. Pri sedanjih razmerah ne smemo dolgo ostati. Naša dolžnost je, da se pobrigamo za svoje koristi. Poznam v našem okraju občino, ki je imela pred leti še precej lepih volov in tudi nekaj bikov. Zdaj nima ne enega ne drugega. Po zgledu teh se ne smemo ravnati. Če bi bili mi vsi taki živinorejci, potem se lahko po preteku 20 let vsi mesarji proglasijo za deželne in državne kandidate. Za nas kmete bi bila potem hujska denarna kriza, kakor je letos v Ameriki. — Živinorejca.

s Mozirje. Načelstvo kmečke hranilnice in posojilnice naznanja, da ima svoj prvi uradni dan 2. julija 1908 v novih prostorih g. Strenčana, po dom. Grabnerja. — Nek dopisnik v „Domovini“ je dovolil, kdo bode neki zaupal svoje prihranke načelstvu nove posojilnice. S ponosom smemo reči, da se mu je že pred ustanovitvijo zaupalo nad 33.000 K. Kmetje, poslužujte se svoje hranilnice in posojilnice. Svoji k svojim!

s V Novičah pri Gornjemgradu je umrla pred kratkim najstarejša žena Uršula Golob. Dočakala je visoko starost 120 let.

s Iz Mozirja. Zalostne razmere vladajo pri naši pošti. Na vratih v čakalno sobo so napisali v treh jezikih: Die Thüre schließen. Cihindi laporta. Vrata zapreti. Na vratih v poštni urad je pa samo napis: K. k. Postamt. Amtsstundenplan. Usojal bi si zahtevati od slavnega poštnege urada, da da na obojna vrata napraviti jednake napise. V čakalni sobi se ne moremo v par urah nemško naučiti. Plačilnice za plačilo davka bi morale biti tudi vedno dvojezične, ne pa samo nemške, kakor se je to že večkrat primerilo.

s Iz gornjegrajskega okraja. Kako ste srečni, gospod uradnik, ker imata toliko dopisnikov iz Gornjegrada. Poleg črnih klerikalcev se blišči svitla zvezda liberalna, namreč hauptsteber Narodne stranke, učitelj Sijanec. To je tisti Sijanec, ki je na vseh liberalnih učiteljskih in neučiteljskih shodih za zapisnikarja, tisti Sijanec, o katerem bi se mislilo, da niti enega nohta nima na sebi klerikalnega, ta velikani se torej poniža in vam dopisuje. Takrat, ko so liberalci sklepali rezolucijo o lažnjivi pisavi v „Gospodarju“, je Sijanec med prvimi glasoval za to, da se obsodi pisava „Slovenskega Gospodarja.“ Črez par tednov je pa gospod na vse to pozabil in vam je dopisoval. Zagoneten gospod, ta Sijanec, kaj ne?

s Gornjigrad. „Zalostno vest naznanjamo klerikalcem, da je naša Narodna godba mirno in brez bolečin zaspala.“ — Tako pišejo naši liberalci, ker

Jim je Rakuš odpovedal in zdaj nimajo več slavne Narodne godbe. In Sijanec jo je vendar tako hvallil v „Gospodarju.“

Frankolovo: Ustanovni občni zbor za kmečko katol. izobraževalno društvo kateri se je v 22. št. Slov. Gospodarja naznanil za dan 31. maja t. l. vršil se bo v nedeljo, dne 28. junija popoldne po večernicah z istim dnevnim redom, kakor se je bil prvič določil v zgoraj navedeni številki Slov. Gospodarja, ter se vabijo vsi k obilni vdeležbi.

Konjiški okraj.

k Iz Doliča pri Vitanji. Dne 16. t. m. je tukaj toča hudo pobila. Ubogo ljudstvo! Vsled hude suše na njivi niti seme ni pognalo, tako, da kmet ne bo dobil niti slame ne. Toča je zdaj vzela vso ozimino in sadje. Tukaj je državna pomoč neobhodno potrebna. Občina, obrni se nemudoma do svojega poslanca Pišeka in na c. kr. okrajno glavarstvo Konjice!

Brežiški okraj.

b Radi zavarovanja bregov Save pri Brezovem na Blanci je poslanec dr. Benkovič na ministrstvo javnih del stavil odločno interpelacijo, zahtevajoč pospešitev in konečno rešitev te zadeve. Pričakujemo, da bodo prizadeti posestniki vendar uvideli, da brez njihovih prispevkov, vsaj v naturi (voznje, material) stvar ne pojde naprej, ker se to povsod zahteva.

b Sv. Jakob na Dolu. V nedeljo, dne 28. t. m. bodo mil. knezoškof blagoslovili temeljni kamen nove župnijske cerkve.

b Rajhenburg. Tukaj se je ustanovilo društvo za promet tujecev.

Drobtinice.

d Slovenci na razstavo v Prago! Osrednja zveza društev „Českih Baračnik“ v Pragi je pričela akcijo za izlet Slovencev v Prago ter poverila z vsemi pripravljalnimi deli svoja člana Beneša in Krašovca. Izlet Slovencev v Prago se vrši dne 16. julija t. l. V ta namen se izbere izletniki dne 16. julija po 5. uri popoldne v hotelu Štrukelj v Ljubljani, kjer jim izroči praški odposlanec izletne znake. Odhod iz Ljubljane južni kolodvor ob 7:35 zvečer. Naslednjega dne ob 6. uri zvečer se pripeljejo v Plzenj, kjer prenočijo. Dne 18. julija si ogledajo vse znamenitosti tega mesta, 19. julija se odpeljejo v Prago, kjer ostanejo tri dni, 22. julija s parobrodom v Melnik, 23. v Tabor in 24. nazaj v Ljubljano. Cene izletu so: v III. razredu 120 kron, v II. razredu 140 kron. V tej ceni je obseženo: vožnja tja in nazaj in ves čas bivanja na Češkem 3 krat dnevna hrana in prenočišče. Prijave naj se pošljejo najdalje do 5. julija na naslov: G. Eman Beneš-Malostransky, Praga VII, Skalečka ul. 355. Prijavi se mora poslati zadavek 10 kron ter naznaniti, na kateri postaji želi vstopiti.

d Jezikovni talent. Slovenska gorenjka, kočno dekle, gre v Ljubljano v nemško hišo služiti. Teden potem piše svoji prijateljici domov: „En teden sem šele v Lblan, pa že znam nemšk. Povejte moj mater, da naj kmal pridejo kmen, dokler še kaj kransk znam.“

Najnovejše novice.

Utopljenca so potegnili iz Drave dne 22. t. m. Ležati je moral za kakih 3-5 dni v vodi. Našli so pri njem denarnico in papir, iz katerega se je uvidelo, da mu je ime Franc Sturm. Podrobnosti še niso znane, ni pa izključeno, da se je zgodil zločin, ker je imel rano na prsih in preko glave.

Iz Smarja pri Jelšah se nam poroča, da je bil pogreb g. dekana Franca Jug dne 24. t. m. naiv vse veličasten. Velikanska množica vernikov je polnila prostorno cerkev in pot do groba. Vsa šolska mladina pod vodstvom vrlega učiteljstva, vsi tukajšnji uradi in mnogi prijatelji od blizu in daleč so se uvrstili v žalostni sprevod, za kojega vzorni red se je mojstrsko skazala slavna požarna bramba pod vodstvom gospoda načelnika. Do 35 duhovnikov, med njimi vlč. gospod dekan iz Hoč, sošolca gg. župnika iz Smarja pri Velenju in iz Gotovlj, je za rajnikom opravljalo mrtvaške molitve; vlč. g. župnik Kreft je govoril nad vse ganljivo slovo v cerkvi, dočim je daroval sv. mašo rajnega iskreni prijatelj g. duh. svet. Hirti. Rojak smarski, g. prof. Vreže je vodil pogreb in se je ob odprtem grobu v kratki in jedrnatih besedi zahvalil za tako častno in mnogoštevilno udeležbo. Blagi rajni prijatelj in vrli dušni pastir, vživaj obilno plačilo in večni mir!

Mariborski glavni kolodvor bo znatno preurejen. Včeraj se je vršil komisijonelni ogled.

Listnica uredništva.

C. kr. cinkarna v Celju: Smo izročili našim poslancem. — Č. g. Ivan Bohanec: Izjavljamo, da članok iz Ormoža z dne 30. aprila 1908 št. 18 nismo dobili od Vas. — Sv. Barbara v Halošah: Preved osebno. — Spod. Dolič, Dobje, Št. Jur ob juž. žel., Sv. Ana na Krembergu, Ptuj: Za to številko prepozno. Prihodnjič! — Dunaj: O tem smo že itak dovolj pisali; dovolite torej, da odložimo. — Št. Pavel pri Preb.: Preosebnot — Dobrna, Dramlje, Žušem prihodnjič!

Loterijske številke.

Dne 20. junija 1908.

Trst	48	41	76	56	36
Linc	31	30	83	85	46

Izjava.

Jaz Marija Povšnar iz Povšnika pri Vranskem preklucjem in obžalujem vse laži, katere sem govorila o tukajšnjem zdravniku gosp. Dr. Karbi v slučaju rajne Šalamun Marije iz Povšnika.

Ni res, da gosp. doktor ni hotel iti k Šalamun Mariji v kljub mojim prošnjam, res pa je, da sem jaz prišla k njemu samo po zdravila. Ko je gosp. doktor izjavil, da mora prej Šalamun Marijo preiskati in videti in je bil takoj pripravljen iti z menoj, sem jaz rekla, da nimam od Šalamunovih naloge zdravnik pripeljati na dom, ampak samo zdravila prinesiti. Dohila sem zdravila, obljubila sem pa tskoj iti k Šalamunu in če je on zadovoljen, priti ob 7. uri zvečer nazaj po gosp. doktorja, prej mi radi daljave pota ne bi bilo mogoče. Poklicali so pa g. doktorja še le drugi dan popoldne.

Prosim s tem gosp. dr. Karba javno za odpuščanje in se mu zahvaljujem, da mi je kazen pred sodnijo odpustil.

Vransko, 19. junija 1908.

Marija Povšnar.

Novi in že rabljeni motorji in kmetijski stroji

so po ceni na prodaj. Nove izdelke in poprave vseh motorjev in strojev izvrši Karl Sinkovič, ključavničar in izdelovatelj motorjev in strojev, Puffgasse št. 9, Maribor. 368

V najem se da

s prvim avgustom t. l. popolnoma prezidani in moderno urejeni

HOTEL AVSTRIJA

s prostornimi gospodarskimi poslopji za voznike, vrtom za ptujce, ledenico itd. v Slovenski Bistrici. Ugodna lega v sredini mesta, kjer se že od nekdaj izvršuje najbolj obiskana gostilna, ter nova železnica, ki se že otvori v tekočem letu in bo zvezala mesto s postajo južne železnice, jamči za živahen promet podjetja. Natančnejši pogoji se izvejo pri posojilnici v Slov. Bistrici. 513

Pozor!

Če hočete kako posestvo ali trgovino vsake vrste, hotel, vilo, gostilno, zemljišče, zdravilišče itd. na kraju ali okolici hitro in daskretno kupiti ali prodati, če iščete hipotekarno posojilo ali udeležbo, obrnite se z zaupanjem na naslov: „Erste Realitätenverwaltung“ Dunaj VIII, Albertgasse 30. Strogo rečno, kulantno največje strokovno podjetje prve vrste. Zastopstva v vseh krajih Avstro-Ogrske in sosednih državah. Generalni zastopnik pride prihodnje dni. Kdor želi, da ga obišče brezplačno, naj to naznani na zgoraj navedeni naslov. Največji kupčevalski promet med Dunajem in deželo. 521

Pozor! Čitaj! Pozor!

BOLESTNOM ZDRAVLJE, SLABOMU JAKOSTI



Slavonska biljevina.

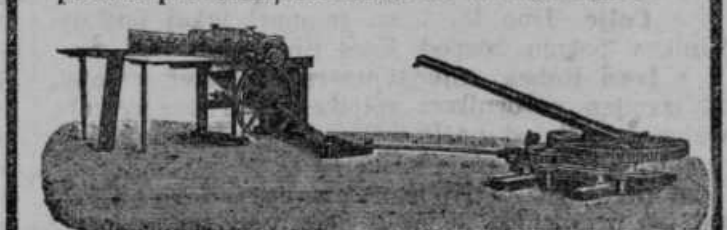
Ta je napravljena iz najboljših gorskih zelišč — ter se izvrstno in z najboljšim uspehom uporablja proti zastarelemu kašlju — bolih v prsih, — prehlajenju v grlu, hripavosti, težkemu dihanju, astmi — pljučnemu kataru, suhemu kašlju, tuberkulozi i. t. d. i. t. d.

Delovanje izborna, vseh siguren. Cena je franko na vsako pošto za 2 steklenici 3 K 40 vin., 4 steklenice 5 K 80 vin. po povzetju ali če se pošlje denar naprej. — Manj kot 2 steklenici je ne pošilja. Prosimo, da se naroča naravnost od:

P. Jurišića, lekarnarja v Pakracu št. 201. (Slavonija.)

Velike skrbi

dela kmetu pomislek, kje naj dobi zadosti delavnih moči in če ima le kaj obsežno posestvo, mora si omisliti stroje. Opravičen pa je marsikoga strah, kje naj kupi zanesljiv stroj, ker je med dobri izdelki tudi mnogo slabega. Ako hočete biti pošteno postreženi, obrnite se za domačo trdko:



Trgovina z železnino „MERKUR“, P. Majdič v Celju

ki ima vsak čas velikansko zalogo najboljših mlatilnic na roko in gepelj, gepljev, navadnih čistilnic, kakor takih na 6, 7 in 8 sit, trijerjev, slamoreznic itd.

Ceniki zastoj! Ceniki zastoj!

Pojasnila o inseratih daje

upravnitvo samo tistim, ki priložijo vpršunju znanke za 10 vinarjev

Malo posestvo z vinogradom in sadonosnikom v neposredni bližini Maribora, primerno za letovišče, se radi selitve po ceni preda. Vpraša se v upravnitvu lista. 533

Dva pošena mizarstva pomočnika dobita takoj trajno delo pri Jožef-u Brandl, orglarskemu mojstru v Mariboru. 534

Plemenski bik mariahoferske pasme, lep, zrasten, 10 mesecev star, okoli 280 kg težek, se proda po 35 kraicojev kilogram. Kje, pove upravnitvo „Slov. Gospod.“. 536

Takoj se išče učenka za šiviljo, znati mora slovenski in nemški. Posantz Marija, Frauengasse št. 17, Maribor. 535

Učenec močen z dobrimi šolskimi spričevali, se takoj sprejme v trgovini Jan. Scholger na Bregu pri Ptuj. 540

Trgovski pomočnik, prodajalec krojnega blaga, zmožen slovenski in nemščine, dober prodajalec, se sprejme pri Eck Wegschneiderju v Radgoni; oglašijo se naj le samostojni prodajalci. 543

Sprejme se v nekem župnišču trenzen, priden in zvest hlapec. Nastop takoj. Plačilo dobro. Pounadbe na upravnitvo „Slov. Gospod.“. 537

Posestvo, obsegajoče hišo, živinski hlev, hlev za svinje, pod, 2 kleti, shrambo za žito itd., ter okoli 14 oralov zemlje, se radi pomanjkanja delavcev takoj za 2000 K proda. Na posestvu je lepa bosta, že nekaj brajd, mnogo finega sadnega drevja in kupec dobi lahko koj okoli 150 q sena. Več pove Tuhtar Blaž, posestnik v Šentupertu hiš. št. 42, pošta Št. Jur ob juž. žel. 528

Proda se krasno posestvo blizu prijaznega Frana, z 11 orali velikim sadonosnikom, 2 lepa gozda njive, studenec pri hiši, redi se lahko 5 glav goveje živine. Zidano poslopje. Vsa zemljišča se drže skupaj. Proda se zaradi sosednih razmer. Jurij Visočnik, posestnik v Morju, pošta Fram. 531

Prav dober čist pomladni med prodaja 1 kg po 2 K v steklenicah, katere se računajo po 12 v. Blaž Urbančič, čebelar na Ščavnici, pošta Sv. Ana na Krembergu. 532

Prodajmo lepo posestvo pri veliki cesti, pol ure od kolodvora. Posestvo obstoji iz več oralov lepih travnikov, sadonosnika, lepega gozda in nekaj vinograda, vsega skupaj je čez 30 oralov. Več pove uredništvo „Slov. Gospod.“. 530

Mlad mož želi službo strežnika v kakem župnišču ali v kaki boljši hiši do 15. julija ali do 1. avgusta. Vpraša se v upravnitvu. 529



Pozor, kmetice in dekleta!

V moji lekarniški praksi, katero izvršujem že čez 25 let, posrečilo iznajti najboljšo sredstvo za rast las, t. j. Kapilol št. II.

Isti deluje, da postanejo lasi gosti, dolgi in odstranjujejo prhljaj (luskinje) na glavi. Cena (franko na vsako pošto) je: eden lončič 3 K 60 v, dva lončka 5 K. Treba, da si vsaka obitelj naroči. Prosim, da se naroči samo od mene pod naslovom: P. Jurišić, lekarnar, Pakrac Slavonija. Denar se pošlje naprej ali s poštnim povzetjem.

Mala gostilna je na prodaj v slovenskem delu Koroške ob državni cesti, blizu žel. postaje radi družbinskih razmer. Vpraša se uredništvo „Slov. Gospodarja“ 496

Priden čevljarški učenec se sprejme pri g. Anton Trošt, Domgasse št. 2, Maribor. 499

Eden ali dva vajenca za pekarstvo obrt se sprejmeta takoj v dobro hišo, kjer juma je zagotovljena strokovna izobrazba in preskrbljeni 2 obleki za časa njuno dobe. Pojasnila pri Avgustu Jenko tu pekarškemu mojstru v Ljubljani Marije Teresije cesta št. 7. 509

Vila

10 let davka prosta, v najlepšem delu, južna lega, krasna oprava, dober obrestni dohodek, v bližini južnega kolodvora, se radi rodbinskih razmer pod jako dobrimi plačilnimi pogoji takoj proda. Vpraša se v upravnitvu. Iz priznanosti pove natančneje tudi g. Pučelik, Kokošinegov drevored št. 141, Maribor. 439

Išče se za gostilno v prijetnem trgu natakarcia na račun. Prednost imajo pošene zanesljive ženske katere so že v tem poslu izurjene. Nekaj kavicje katere bodo plodonosno v hranilnici naložena je želeti Kje, pove upravnitvo. 505

Prodaja posestev. Najmanjša in največja posestva se prodajo v najlepšem kraju mariborske okolice. Kdor hoče kupiti, zve natančneje pri g. Kirnbauer, Pobrežje št. 155, Maribor. 618

Pyrrrol, je najgotovješe sredstvo, če zbolijo svinje. Dobi se pristen le v magdalenski lekarni v Mariboru, Franc Jožefova cesta št. 1. Cena steklenice z navodilom 60 v. 519

Izgnubil se je pes ptičar (Vorsteht-hund) z dvema znakama „Wind, Graz“. Odda se naj proti dobri odškodnini pri Mihaelu Serncu v Rušab. 520

Lepo posestvo, v lepi legi, 10 minut od St. Pavla, četrt ure od tovarne, hiša in gospodarsko poslopje novo postavljeno, 5 oralov njiv in travnikov, kakor tudi par minut oddaljena novozidana hiša s sadonosnikom, se proda skupno ali na drobno! Vse je v najboljšem stanju in tudi pripravno za gostilno ali drugi obrt. Poprašja se pri Ferdinandu Vedeniku v St. Lovrencu pri St. Pavlu pri Preboldu h. št. 1. 268

Služba orglavca in cerkvenika v Švečini se odda s 1. julijem. Skupnih dohodkov z lepim stanovanjem, okroglo 700 K na leto. Povrh vrt in njiva. Oženjeni rokodelci imajo prednost. Cerkevno predstojništvo. 486

Mlad sedlarski pomočnik se sprejme v delo. J. Kralj, sedlar Zelzniki, Gorenjsko. 489

Studenčnega pomagata oziroma učenca, dobrega in močnega (ne alkoholika), ki naj razume tudi nekaj tesarskega dela, sprejme takoj proti dobri plači g. Franc Bratina, studenčni mojster v Križevcih pri Ljutomeru. 491

Izkušena babica se priporoča cen. gospe. Na zahtevo dobijo tudi dobropostrežbo. Burgplatz št. 1, I. nadstropje. Maribor. 463

Malo posestvo v Spielfeldu na državni cesti, obstoječe iz travnika, njive, sadonosnika in hiše, se radi smrti po ceni pod roko proda. Latzko Ferdinand, Sehoscharitschgasse 5, Studenci Maribor. 303

Solnčnike in dežnike, palice, taške, kovčke, in korbe za potovanje, vozičke za otroke, priporoča

P. Kostič v Celju. 175 (1)

Čisto zastoj!! 5000 ur z veržicami

Zastoj! Zastoj!



Povedom cesarjevega jubileja in za reklamo za naše novoizdelane jubilejne ure z razširjenjem ilustrovanega cenika dobi lahko vsak jako fino novo srebrno ankerremontar-urč z okloпно veržično zastoj. Pošlje se naj naslov in 1 K (tudi v znakah) za poštno in stroške na Izvoznico ur „Famos“ Dunaj, XVI/2. Poštni oddelek 49. S povzetjem stane K 170. 466

Stampilje iz kavčuka, modele za predtiskarje, izdeluje po ceni Karol Karner, zlatar in graver v Mariboru, Gosposka ulica št. 16. Vhod: Weborgasse 3.